

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

TANÍTÓ ALAPSZAK

2019

EGER

1. A szövegalkotás tanítása, szóbeli és írásbeli szövegváltozatok (A mesealkotás tanítása, az elbeszélés, a leírás, a jellemzés és a levél alkotásának tanítása). A kreatív írás lehetőségei
2. A mesehallgatás, meseolvasás és mesealkotás szerepe az anyanyelvi és a művészeti nevelésben. Komplex mesefoglalkozások felépítése.
3. A gyermekirodalom szerepe és jelenléte a magyar nyelv és irodalom órákon. A klasszikus és a kortárs irodalmi alkotások feldolgozásának lehetőségei (iskolai és otthoni olvasmányok, kooperatív feldolgozás, korosztály-specifikus szövegek, lapbookok készítése. Két kortárs gyermek- vagy ifjúsági regény bemutatása.
4. A drámapedagógia szerepe az irodalmi művek feldolgozásában
5. Az irodalom és társművészetek medialitása: a közvetítettség szerepe az értelmezésben és a befogadásban. Az irodalmi művek és a zene, a színház, a bábszínház, a web2, a film, számítógépes játékok, appok, mobiltelefonok. A hangzó versek tanítása. A 21. század multimedialitása a kisgyermekkorai nyelvi, kommunikációs, művészeti nevelésben. Az élményközpontú irodalomtanítás lehetőségei.
6. Az anyanyelvi nevelés feladatai és elvei
7. Az olvasás és az írás folyamata, az olvasás és az írás tanítása
8. A szöveg jellemzői, szövegfeldolgozás az alsó tagozatban
9. A beszédtevékenység jellemzői, a beszédtevékenység fejlesztése alsó tagozatban
10. A nyelvtan és a helyesírás tanítása
11. A matematikai tantervek sajátosságai, témakörei, felépítésük. A matematika tanítás módszertani alapelvei (valóságon alapuló cselekvő tapasztalatszerzés, eszközök használata, egységes és széles alapozás, életkori sajátosságok figyelembe vétele, absztrakció megtervezése, tévedés szabadsága, vita, örömteli tanulás) az általános iskola alsó tagozatán.
12. Gondolkodási módszerek: logikai, gondolkodtató feladatok és azok megközelítési módszerei az 1-4. osztályban. Tipikus megoldási stratégiák, tipikus hibák bemutatása logikai példafeladatokon keresztül.

13. Számelmélet, algebra: a számelmélet és az algebra alapvető fogalmai. A számelmélet és az algebra megjelenése az 1-4. osztályos kerettantervben. Az ilyen irányú készségek és képességek fejlesztése, tipikus hibák, életkori sajátosságok.
14. Geometria: a geometria alapvető fogalmai. A geometria megjelenése az 1-4. osztályos kerettantervben. Az ilyen irányú készségek és képességek fejlesztése, tipikus hibák, életkori sajátosságok.
15. Függvények, az analízis elemei: a függvények és az analízis alapvető fogalmai. A függvények és az analízis megjelenése az 1-4. osztályos kerettantervben. Az ilyen irányú készségek és képességek fejlesztése, tipikus hibák, életkori sajátosságok.
16. Statisztika és valószínűségszámítás: a statisztikai és a valószínűségszámítás alapvető fogalmai. A statisztikai és a valószínűségszámítás az 1-4. osztályos kerettantervben. Az ilyen irányú készségek és képességek fejlesztése, tipikus hibák, életkori sajátosságok.
17. Az Ember és természet műveltségi terület alapelvei, nevelő-oktató munka céljai, feladatai és közműveltségi tartalmai (NAT, Kerettanterv). A természettudományos szaktárgyak tanulásának előkészítése 1-4. osztályban.
18. A megismerési módszerek alapozása: a kísérlet és modellezés módszerének jellemzői és alkalmazása. A kísérletek szervezése és végrehajtása földrajzi, biológiai, fizikai és kémiai példákon.
19. A környezeti nevelés tanórán és tanórán kívüli lehetőségei 1-4. osztályban.
20. Az élettelen természeti alapismeretek bemutatása, a tárgyak, anyagok tulajdonságainak vizsgálati lehetőségei. A mérés módszerének alkalmazása és lépései (mérhető tulajdonság, mérőeszköz, mértékegység megválasztása, mérés).
21. A tájékozódási képesség fejlesztése. A hazai tájak tanításának módszertani kérdései.
22. Az ember egészsége és az egészséges életmódra nevelés lehetőségei az alsó tagozaton.
23. Az általános és zenei képességek, készségek összefüggései, speciális zenei képességek. A zenei nevelés feladatai Kodály koncepciója alapján.
24. A zenei nevelés szerepe a gyermek személyiségének fejlődésében. A tanórán kívüli zenei nevelés lehetőségei. A zenei ismeretek /ritmika, dallami/ területei.
25. A játék szerepe az ének-zene órákon. A gyermekjátékdalok jelentősége, esztétikai, etikai, motivációs hatása a gyermekre. A daltanítási módok összehasonlítása, a hallás utáni daltanítás menete. Tantárgyi koncentrációs lehetőségek új dal tanítása során.

26. A zenei ízlés fejlesztése, élménynyújtás az ének-zene órákon. A tudatos zenehallgatásra nevelés feladatai.
27. A zenei olvasás-írás jelentősége, didaktikai fokozatai. A gondolkodás, a kreativitás fejlődése a zenei improvizációs feladatok által.
28. A 6-10 éves kisgyermek, látáson alapuló gondolkodásának és alkotó tevékenységének fiziológiai, pszichológiai alapjai, vizuális kommunikációjának jellemzői.
29. A vizuális képességek fejlesztése. A vizuális nevelés általános jellemzői a vizuális kultúra órán és azon kívül.
30. Tanterv-elemzések: NAT és kerettanterv vizuális kultúra fejezetei, helyi-iskolai vizuális kultúra tantárgyi tanterv.
31. A vizuális kultúra tantárgy tanításának tervezése: tanéves és témaköri terv, óraterv.
32. Vizuális szemléltetés a vizuális kultúra órán és egyéb tantárgyakban.
33. Az életvitel és gyakorlat műveltségterület alapelvei és kerettantervi tematikus egységeinek oktatási, nevelési céljai és módszertani lehetőségei.
34. A pályaaorientáció fontosabb elméletei valamint a pályafejlődés támogatása (pályaismeret bővítése) az anyagok megmunkálásán és a hozzájuk kapcsolódó technológiák megismertetésén keresztül az életvitel és gyakorlat műveltségterületen.
35. A kisiskoláskori életvezetés kialakításának módszertani lehetőségei a család, otthon, háztartás illetve a közlekedés kerettantervi tematikus egységein keresztül.
36. Motoros képességfejlesztés a testnevelés órán és a sportköri foglalkozásokon. A játékok oktatásmódszertana.
37. A testnevelés óra jellemzői. Egészségnevelés és -fejlesztés az iskolában.
38. Mozgástanulás. A játék szerepe a testnevelés órán és a sportköri foglalkozásokon.
39. Mozgásfejlődés. A testnevelés oktatásának tartalmi és módszertani jellemzői a különböző mozgásos tevékenységekben.
40. A bemelegítés és terhelés jellemzői a testnevelés órán és sportköri foglalkozásokon. A testnevelő tanár szerepe és feladatrendszer.

VÁLASZTHATÓ MŰVELTSÉGTERÜLETI TÉTELEK (VMT)

Magyar nyelv és irodalom

1. A nyelvtan tanítása 5-6. osztályban. Szintetizáló nyelvészet.
2. Műfajok az 5. osztályos irodalomoktatásban. A mese, a mítosz és az elbeszélő költemény. A hasonlat, a metafora és a szimbólum. A János vitéz tanítása.
3. Műfajok a 6. osztályos irodalomoktatásban. A ballada, a regény. A Toldi tanítása.
4. Kötelező olvasmányok feldolgozása 5-6. osztályban (klasszikusok és kortársak)
5. Az érveléstechnika és a stilisztika szerepe az anyanyelvi nevelésben.

Természetismeret

1. A természettudományos szaktárgyak tanulásának előkészítése, a hozzájuk kapcsolódó képességek és fejlesztésük. A biológiai, földrajzi, fizikai és kémiai ismeretek alapozása 5-6. osztályban.
2. A természettudományok fejlődése őskortól napjainkig. A természettudományos megismerés lehetőségei: megfigyelés és algoritmusai, összehasonlítás, csoportosítás.
3. Az élővilág szerveződési szintjei. Az élőhelyek (vízpart, erdő, mező és a kert) tanításának szerepe a biológia alapozásában. A tanulmányi séták szerepe az ismeretszerzés folyamatában (*tervezés – szervezés - lebonyolítás*).
4. Földtudományi alapismeretek a természetismeret tantárgyban, a földrajz alapozása. A térkép szerepe, részei, felhasználásának lehetőségei.
5. Az anyagok és energiaforrások csoportosítása, fizikai és kémiai kölcsönhatások a természetismeret tantárgy keretei belül.

Angol

1. Important elements of classroom management. Describe some of the different roles that a teacher plays when “managing” different kinds of FL activities. What sort of student groupings are possible and for what kinds of activities? Improvement of resources, choosing the appropriate teaching materials and tools for teaching young learners.
2. Integrated skills development in the English lesson. What are the characteristics and stages of developing the four skills (receptive and productive)? Describe sub-skills and how they can be combined by drawing on practical examples from the young learners’ English language classroom.
3. How would you develop young learners’ English language proficiency based on a piece of literature of your choice? What major figures in English and American literature would you teach to primary school learners?
4. What is involved in the teaching of vocabulary in general? What does “knowing” a new vocabulary item mean? Describe how you would present, practice and test three vocabulary items. Describe the range of aids that teachers can use for presenting new vocabulary. Be as specific as possible.
5. In what ways would a lesson with children be different from a lesson with adults? What advantages have young children got over adolescents or adults when it comes to learning a FL? What are the important differences between the situation of a young child learning his or her L₁ and that of a child learning a FL at school?

Ember és társadalom

1. Mutassa be milyen hatást gyakorolt az ókori világ a későbbi korokra! *Válaszában az alábbi fogalmakra térjen ki: athéni demokrácia, spártai nevelés, az ókori világ hét csodája, az írásbeliség, olimpiai mozgalom.*
2. Ismertesse a magyar államszervezés kérdéseit és a keresztény állam megszilárdulásának problematikáját a 11. században! VAGY Ismertesse Magyarország három részre szakadásának okait, főbb állomásait és következményeit!
3. Mutassa be a földrajzi felfedezések okait és legfontosabb eseményeit! Sorolja fel a felfedezések következményeit!
4. Mutassa be milyen kihívások érték a modern magyar nemzetet a 19-20. században! *Válasszon egyet az alábbi korszakokból és azt ismertesse részletesebben: reformkor, 1848-1849, dualizmus, Trianon, két világháború közötti időszak, szovjetizálás és Rákosi-korszak, 1956, Kádár-korszak, demokratikus átmenet.* VAGY *Adjon átfogó képet a 19-20. század kihívásairól!*
5. A filozófiai önformálás hagyománya – a jó élet megvalósításának gyakorlatai a filozófiai tradícióban

Matematika

1. Az 5-6 évfolyam matematikaoktatásának céljai, tartalmi elemei, a NAT fejlesztési területei, a kerettantervek.
Az aritmetika, algebra elemei az 5-6 évfolyamon, a számfogalom fejlesztése.
2. Matematikatanítási irányzatok: hagyományos, problémamegoldó, strukturalista, realiztikus, (gyakorlatorientált), projekt, kompetencia alapú módszerek.
A gondolkodási módszerek fejlesztése 5-6. évfolyamon.
3. A matematikatanítás didaktikai alapelvei, a matematikai modellalkotás folyamata, a fogalomalkotás folyamata. Az indoklási, bizonyítási képességek fejlesztése: prematematikai bizonyítások.
A geometriai gondolkodás fejlődési szintjei, a geometria tanítása 5-6. évfolyamon.
4. A matematikatanítás tárgyi feltételei: segédeszközök és használatuk (játékok, modellek, IKT eszközök).
A függvények tanításának előkészítése az 5-6. évfolyamon.
5. Mérés, értékelés a matematikaoktatásban. Differenciálás az 5-6. évfolyamon: a felzárkóztatás és a tehetséggondozás kérdései, matematikai versenyek.
A valószínűség és statisztika fogalmainak megalapozása az 5-6. évfolyamon